

Procurorul general se plânge de un deficit mare de personal la parchete; gradul de ocupare a scăzut la un minim istoric de 69%

Procurorul general Alex Florenta a anunțat miercuri ca parchetele înregistrează un minim istoric de 69% în ceea ce privește gradul de ocupare a schemei de personal, numai anul trecut iesind la pensie 165 de procurori, în contextul modificărilor legislative și discuțiilor din spațiul public privind salarizarea personalului din justiție.

"În ceea ce privește resursele umane, anul 2023 a fost caracterizat de acutizarea deficitului de personal, astfel ca s-a ajuns ca, la finalul 2023, gradul de ocupare a schemei de procurori la nivelul Ministerului Public să scadă la un minim istoric de 69,22%. Se remarcă, totodată, o acutizare a acestei situații și la nivelul unor parchete superioare, cu competente directe în investigarea unor infracțiuni grave (omor, evaziune fiscală, spălare de bani, corupție). De remarcat, sub acest aspect, că în prezent doar 10 unități de parchet dintr-un total de 235 funcționează cu schema de procurori completă. Situația se prezintă similar și în ceea ce privește funcțiile de conducere unde, dintr-un total de 655 de funcții la nivelul Ministerului Public (inclusiv DNA și DIICOT), la finalul anului 2023, un număr de 370 de funcții erau vacante, ceea ce reprezintă un procent de 56%", a declarat Alex Florenta, în discursul de prezentare a raportului de activitate al Ministerului Public pe anul 2023.

El a subliniat că o situație aparte a reprezentat-o și gradul de ocupare a posturilor de procuror la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casă și Justiție, care a ajuns în cursul anului 2023 la un procent de 39,58%, pe fondul mai multor cauze: pe de o parte, modificările legislative care au generat pensionări masive, iar pe de altă parte, lipsa motivației procurorilor de a accesa oportunitățile de promovare sau transfer.

În ceea ce privește motivele care au dus la această situație, Florenta a enumerat mai mulți factori:

*factori extrinseci sistemului judiciar, dintre care se evidențiază: modificările legislative efectuate sau preconizate a fi efectuate, discuțiile purtate în spațiul public cu privire la salarizarea personalului din justiție și la modificarea condițiilor de pensionare; bugetul parchetelor și eforturile inter-instituționale considerabile pentru asigurarea resurselor materiale necesare bunei funcționări a Ministerului Public.

*factori intrinseci sistemului judiciar: pensionările ridicate, care au avut loc pe fondul modificărilor legislative preconizate vizând condițiile de pensionare ale magistratilor.

Astfel, în cursul anului 2023, și-au încetat activitatea prin pensionare 165 de procurori.

*admiterea de către Secția pentru judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii a cererilor de numire în funcția de judecător a unui număr considerabil de procurori.

"Uneori, modul de soluționare a acestor cereri nu a ținut cont, de o manieră obiectivă, de nevoile reale de funcționare a unităților de parchet de unde proveneau respectivii procurori, ceea ce a dus la o acutizare a problemelor de personal. Astfel, în cursul anului 2023, au fost numiți în funcția de judecător un număr de 29 de procurori", a explicat Florenta.

*absorbția scăzută de noi procurori, prin modalitățile specifice de intrare în magistratură, aspect care a făcut imposibilă înlocuirea resursei umane care a parasit sistemul.

Astfel, în cursul anului 2023, au intrat în sistem un număr de doar 40 procurori.

În continuare, procurorul general a enumerat câteva soluții pentru remedierea situației privind deficitul de personal existent la nivelul Ministerului Public.

Soluții externe care implică cooperarea inter-instituțională:

*dynamizarea procesului de intrare în profesie de noi procurori, prin organizarea de către Consiliul Superior al Magistraturii a concursurilor necesare, în acord cu nevoile identificate la nivelul Ministerului Public;

*evitarea organizării de noi concursuri de promovare pe loc, chiar și ulterior anului 2026, până la stabilizarea schemelor de personal la unitățile de parchet ierarhic superioare;

*asigurarea unei stabilități legislative în privința legilor de organizare a sistemului judiciar, care să estompeze îngrijorările privind posibile schimbări legate de statutul profesional.

Soluții interne:

*utilizarea mai eficientă a instituției delegării și asigurarea unui just echilibru între nevoile de personal ale unităților de parchet și cele ale structurilor specializate;

*promovarea unor modificări legislative care să permită, în anumite condiții, suspendarea temporară a activității unităților de parchet de pe lângă judecătorii unde se înregistrează imposibilitatea ocupării posturilor de procuror de o perioadă lungă de timp;

*finalizarea în cursul anului 2024 a unui proiect de act normativ, care să poată fi înaintat Ministerului Justiției și prezentarea în spațiul public a argumentelor care stau la baza unui atare proiect, referitor la necesitatea reorganizării parchetelor de pe lângă judecătorii.

În prezent, există 176 de parchete de pe lângă judecătorii, fiind întâlnite situații anormale ca pe o distanță de sub 60 de km să funcționeze 3 astfel de parchete.

"Numărul mare de parchete locale generează, pe de o parte, o problemă acută de asigurare a ocupării schemei de personal și de stabilizare a procurorilor, iar pe de altă parte, dificultăți logistice majore, legate de necesitatea asigurării unor sedii adecvate activității unităților de parchet și resurse materiale sporite. Soluția parchetului unic ar crea premisele pentru echilibrarea volumului de activitate, alocarea justă, pe criterii obiective, a resurselor materiale și umane, precum și reducerea numărului funcțiilor de conducere și asigurarea corelativă a conținutului managerial al celor existente. De asemenea, s-ar crea premisele unei specializări reale a procurorilor de la parchetele de pe lângă judecătorii în domenii de o importanță deosebită pentru societate (audierea minorilor, investigarea infracțiunilor de mediu, a infracțiunilor contra libertății sexuale, a infracțiunilor informatice). Măsura propusă s-ar încadra în trendul european, de scădere a numărului instanțelor și parchetelor și de concentrarea a resurselor. Pentru a nu afecta principiul stabilității de care se bucură procurorii, va avea loc o mutare a lucrărilor și dosarelor penale, iar nu a personalului, care se va bucura de aceleași drepturi ca în legislația actuală", sunt propunerile procurorului general de remediere a deficitului de personal la parchete.